

Välfärdsområdesstyrelsen 12.05.2025 § 104

§ 104

Justering av klientavgifterna inom social- och hälsovården från och med 1 juni 2025 (VOF)

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Jansson Hermanni

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar bekräfta klientavgifterna för social- och hälsovårdstjänster från och med den 1 juni 2025 i enlighet med bilagan.

Behandling

Första vice ordförande Värmälä var frånvarande från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 11.31–11.32.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Välfärdsområdesfullmäktige godkände klientavgifterna inom social- och hälsovården från och med den 1 januari 2025 den 10 december 2024 § 64.

Ändringarna som föreslås från och med den 1 juni 2025 baserar sig på serviceområdenas behov om att avgifterna bättre ska spegla innehållet i de tjänster som tillhandahålls. En del av ändringarna hänför sig till de ändringar som förutsätts av den nya lagen om funktionshindersservice (675/2023) som trädde i kraft den 1 januari 2025. Ändringarna gäller bland annat terminologin och skyddsbestämmelsen om nedsättning av klientavgifter. De ekonomiska konsekvenserna är marginella. Alla ändringar som föreslås framgår av bilagan "Klientavgifter inom social- och hälsovården i Västra Nylands välfärdsområde från och med 1.6.2025."

Klientavgifterna inom social- och hälsovården regleras av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) och förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården (912/1992).

Enligt 1 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården kan en avgift för välfärdsområdets social- och hälsovårdstjänster tas ut hos den som använder servicen, om inte något annat föreskrivs genom lag. Avgiften får tas ut enligt användarens betalningsförmåga. Den avgift som tas ut för servicen får vara högst lika stor som kostnaderna för serviceproduktionen. I lagen och förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården fastställs maximavgifterna. Välfärdsområdet kan fatta beslut om att ta ut avgifter inom ramvillkoren som fastställs i lag. Välfärdsområdet kan ta ut avgifter enligt lagen eller använda mindre

avgifter. Vårdsområdet kan också besluta att tillhandahålla tjänsten avgiftsfritt.

För klientavgifter inom den offentliga hälso- och sjukvården finns ett avgiftstak för varje kalenderår. I avgiftstaket inräknas till exempel avgifter för läkartjänster inom öppenvården vid hälsovårdscentralen, fysioterapiavgifter, poliklinikavgifter på sjukhus, avgifter för kortvarig slutenvård och kortvarig service på en institution inom hälso- och sjukvården eller inom socialvården samt avgifter inom mun- och tandvården. Också avgifter som betalats från utkomststöd räknas in i avgiftstaket. Efter att avgiftstaket nåtts får klienten i regel de tjänster som faller under avgiftstaket utan avgift. För kortvarig institutionsvård/service (t.ex. vård på bäddavdelning i sjukhus eller hälsocenter) kan dock en underhållsavgift fortfarande tas ut av personer över 18 år.

Enligt 11 § i klientavgiftslagen ska en avgift som fastställts för socialvårdsservice och en sådan avgift för hälsovårdsservice som bestämts enligt en persons betalningsförmåga efterskänkas eller nedsättas till den del förutsättningarna för personens eller familjens försörjning eller förverkligandet av personens lagstadgade försörjningsplikt äventyras av att avgiften tas ut. Klienten ska informeras om möjligheten till nedsättning eller efterskänkande av en avgift på ett begripligt sätt och senast när avgiften tas ut. Vårdsområdet kan besluta att efterskänka eller nedsätta även andra avgifter än de som nämns ovan eller efterskänka avgifter med beaktande av vårdsynpunkter.

Tjänster för äldre

Avgiften 66,70 € för specialistläkarbesök inom sjukhusvårdstjänsterna omformuleras till besöksavgift för läkarmottagning vid en poliklinik under ledning av en specialistläkare. Ändringen motsvarar formuleringen i förordningen om klientavgifter och förtydligar praxisen kring klientavgifterna vid sjukhuspolikliniker. Avgiften för vård i serie vid sjukhus tas bort eftersom tjänsten inte erbjuds inom sjukhusvårdstjänsterna. I sjukhusvårdens klientavgifter införs en avgift för mottagning hos palliativ psykolog: 17,30 euro per besök, 8,65 euro per distansbesök samt följande avgifter för gruppbesök: 1–3 besök sammanlagt: 12,80 euro, 4–6 besök: 25,60 euro och minst 7 besök 38,40 euro. Avgifterna motsvarar priserna för individuella besök inom rehabiliteringstjänsterna.

Det föreslås att en klientavgift på 5,00 euro per gång för distansdagverksamhet inom rehabiliterande dagverksamhet. För bad- och duschtjänster som ordnas utanför hemmet tas en engångsavgift ut endast när tjänsten beviljas tillfälligt och som den enda hemvårdstjänsten. För klienter i regelbunden hemvård ingår motsvarande tjänst i den ordinarie hemvårdsavgiften; den tid som går åt förs in i klientens service- och vårdplan. Besöksavgiften för tillfällig hemsjukvård höjs till 16,40 euro per besök i enlighet med klientavgiftsförordningen (tidigare 13,40 euro).

För den rehabiliterande bedömningsperioden föreslås att en avgift debiteras för varje vård dag. Detta tydliggör också praxisen. Prissättningen för trygghetsservice preciseras så att par där båda beviljats tjänsten endast betalar en månadsavgift; den andra parten debiteras dock 5,00 euro per månad för ett extra armband.

Avgiften för halvdygnsomsorg för äldre avskaffas, då vårdsområdet inte tillhandahåller tjänsten. Grundavgiften för gemenskapsboende för äldre ändras till benämningen serviceavgift, utan att belopp eller debiteringssätt påverkas. Avgifterna för tjänster under

närståendevårdarens ledighet redovisas i fortsättningen endast i avsnitt 15 i bilagan "Social- och hälsovårdens klientavgifter i Västra Nylands välfärdsområde fr.o.m. 1.6.2025".

Gemensamma social- och hälsovårdstjänster

E-tjänsten Lunna togs i bruk i välfärdsområdet den 9 april 2025. Det föreslås att chattmottagning i tjänsten beläggs med klientavgift på samma grunder som andra distansbesök. Som distansmottagning definieras en videomottagning, men också ett vårdsamtal eller chattmottagning med en läkare som ersätter ett mottagningsbesök och som till innehållet motsvarar en traditionell, personlig vård- eller servicekontakt. I ett vårdsamtal eller chattsamtal med patienten diskuteras bland annat symptom, hur patienten mår, hur vården verkställs, nödvändiga eller genomförda undersökningar, medicineringar och fortsatta anvisningar eller planer. Vårdsamtalets eller chattmottagningens längd och innehåll kan variera enligt hur omfattande eller komplicerat ärendet är. Samtliga distanskontakter räknas som distansbesök oberoende av hur de bokas. Om kunden hänvisas från en chattediskussion med en sjukskötare på den digitala kliniken till en diskussion med en läkare kan hälsocentralsavgiften tas ut för mottagningen. Avgiften tas ut för de tre första läkarbesöken under ett kalenderår.

Sjukskötarmottagningen inom hälsocentralens öppenvård är enligt lag avgiftsfri. För tydlighetens skull antecknas i prislistan att även sjukskötarledda distansbesök – videobesök, vårdtelefonsamtal och chatt som ersätter ett mottagningsbesök – är avgiftsfria. Samtidigt stryks hänvisningen till avgiftsfrihet för meddelanden i Maisa-portalen. Ett invånarinitierat icke-brådskande meddelande till hälsostationen respektive ett yrkesinitierat icke-brådskande meddelande till invånaren är fortsatt avgiftsfritt.

Hälsoundersökningar för arbetslösa samt läkarbesök som en hälsovårdare i arbetsförmågeteamet remitterat för bedömning av arbets- och funktionsförmåga eller rehabiliteringsbehov föreslås bli avgiftsfria. Eventuell fortsatt behandling av konstaterade sjukdomar förblir avgiftsbelagd. Åtgärden förtydligar tillämpningen av avgiftsfrihet i enlighet med social- och hälsovårdsministeriets anvisningar.

Akutmottagning med utvidgade öppettider: Jouravgiften i Kyrkslätt ändras till 28,20 euro måndag–fredag och 38,70 euro lördag–söndag samt helgdagar per besök. Samma avgift kan därmed tas ut för motsvarande tjänst i Raseborg, och tjänstebeskrivningen preciseras.

Fotterapi och näringsterapi läggs till de tjänster för vilka en avgift på 56,70 euro får tas ut vid utebliven, ej avbokad tid när 3 § i klientavgiftslagen tillämpas.

Innehållet i bilagan "Social- och hälsovårdens klientavgifter i Västra Nylands välfärdsområde fr.o.m. 1.6.2025" preciseras för läkarintyg och utlåtanden, eftersom intyg för körkort inte längre är lagstadgade från och med 1.4.2025 – med undantag för vissa intyg som krävs för utbildning eller skolning.

Klientavgiften för neuropsykologiska tjänster, självständig gymträning och separat rehabiliteringsläkarbesök tas bort, då dessa tjänster inte erbjuds inom området som separata tjänster.

För vård i serie föreslås att samma avgift tas ut som för individuella terapier, vars avgift välfärdsområdesfullmäktige i december 2024 valde

att höja mer måttfullt än den höjning som ändringen i klientavgiftsförordningen möjliggjorde. Det föreslås att seriebehandling framöver debiteras med 17,30 euro per behandlingsgång.

Funktionshinderservice

2 § i lagen om funktionshinderservice (675/2023), som trädde i kraft den 1.1.2025, utvidgar välfärdsområdets skyldighet enligt 11 § klientavgiftslagen att sänka klientavgifter. Enligt klientavgiftslagen ska avgiften sänkas eller efterges om dess debitering äventyrar individens eller familjens försörjningsförutsättningar eller fullgörandet av underhållsskyldigheten. Enligt lagen om funktionshinderservice ska avgiften därtill helt utebli eller sänkas om avgiften hindrar eller väsentligt försvårar den individuella ordningen av tjänster för en person med funktionsnedsättning, eller om det finns skäl med beaktande av omsorgsaspekter. Det föreslås att den formulering om nedsättning eller efterskänkning av en klientavgift enligt lagen om funktionshinderservice läggs till i bilagan "Västra Nylands välfärdsområdes social- och hälsovårdens klientavgifter från och med 1.6.2025" samt att ändringar görs i definitioner och benämningar av tjänster i bilagan i den mån lagändringen kräver.

Behörighet

Enligt 22 § 8 punkten i lagen om välfärdsområden beslutar välfärdsområdesfullmäktige om de kundavgifter som tas ut för tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar.

Bilaga

- 1 Klientavgifter inom social- och hälsovården från och med 1.6.2025 föreslagna ändringar markerade

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesfullmäktige 10.12.2024 § 64

§ 64

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar

1. fastställa klientavgifterna inom social- och hälsovården från och med den 1 januari 2025 i enlighet med bilagan och
2. fastställa grunderna för nedsättning och efterskänkning av klientavgifter från och med den 1 januari 2025 i enlighet med bilagan.

Behandling

Diskussionen om justering av klientavgifterna inom social- och hälsovården fördes under § 61 om godkännande av budgeten för 2025 och ekonomiplanen för 2025–2027.

Beslut

Välfärdsområdesfullmäktige godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 04.12.2024 § 205

§ 205

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar

1. fastställa klientavgifterna inom social- och hälsovården från och med den 1 januari 2025 i enlighet med bilagan och
2. fastställa grunderna för nedsättning och efterskänkning av klientavgifter från och med den 1 januari 2025 i enlighet med bilagan.

Behandling

Välfärdsområdesfullmäktiges ordförande Limnéll avlägsnade sig från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 8.52.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen godkände beslutsförslaget enhälligt.

Dessutom justerade välfärdsområdesstyrelsen protokollet i fråga om detta ärende vid sammanträdet

Redogörelse

Välfärdsområdesfullmäktige godkände klientavgifterna inom social- och hälsovården från och med den 1 januari 2024 den 12 december 2023 § 72.

Det finns bestämmelser om social- och hälsovårdens klientavgifter i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) och i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården (912/1992).

Enligt 1 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården kan en avgift för välfärdsområdets social- och hälsovårdstjänster tas ut hos den som använder servicen, om inte något annat föreskrivs genom lag. Avgiften får tas ut enligt användarens betalningsförmåga. Den avgift som tas ut för servicen får vara högst lika stor som kostnaderna för serviceproduktionen. Maximavgifterna fastställs i lagen och förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården. Välfärdsområdet kan fatta beslut om att ta ut avgifter inom ramvillkoren som fastställs i lag. Välfärdsområdet kan ta ut avgifter enligt lagen eller använda mindre avgifter. Välfärdsområdet kan också besluta att tillhandahålla tjänsten avgiftsfritt.

För klientavgifter inom den offentliga hälso- och sjukvården finns ett avgiftstak för varje kalenderår. I avgiftstaket inräknas till exempel avgifter för läkartjänster inom öppenvården vid hälsovårdscentralen, fysioterapiavgifter, poliklinikavgifter på sjukhus, avgifter för kortvarig sluten vård och kortvarig service på en institution inom hälso- och sjukvården eller inom socialvården samt avgifter inom mun- och tandvården. Också avgifter som betalats från utkomststöd räknas in i avgiftstaket. Efter att avgiftstaket nåtts får klienten i regel de tjänster som faller under avgiftstaket utan avgift.

Enligt 11 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården ska en avgift som fastställts för socialvårdsservice och en sådan avgift för hälsovårdsservice som bestämts enligt en persons betalningsförmåga efterskänkas eller nedsättas till den del förutsättningarna för personens eller familjens försörjning eller förverkligandet av personens lagstadgade försörjningsplikt äventyras av att avgiften tas ut. Klienten ska informeras om möjligheten till nedsättning eller efterskänkande av en avgift på ett begripligt sätt och senast när avgiften tas ut. Välfärdsområdet kan besluta att efterskänka eller nedsätta även andra avgifter än de som nämns ovan eller efterskänka avgifter med beaktande av vårdsynpunkter.

Det föreslås uppdateringar i klientavgifterna för 2025, vilka baserar sig på de ändringar i avgifter som bereds inom välfärdsområdet och höjningar av de maximibelopp som fastställs i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården och förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården. En del av de föreslagna ändringarna är textrevideringar av de formuleringar som förekommer i handlingar gällande klientavgifter i Västra Nylands välfärdsområde och ändringar som grundar sig på de ändringar som förutsätts i lagen om funktionshindersservice (675/2023) som träder i kraft den 1 januari 2025. De riksomfattande anvisningar om klientavgifter som avses i den nya lagen om funktionshindersservice är delvis ofullständiga, och därför behöver avgifterna för funktionshindersservicen ses över och specificeras efter att anvisningarna och tolkningen under 2025 blivit tydligare. Alla ändringar som föreslås i klientavgifterna den 1 januari 2025 framgår av bilagorna och tilläggs materialet.

De maximibelopp som fastställs i statsrådets förordning för klientavgifter inom social- och hälsovården höjs från början av 2025. Höjningarna påverkar främst avgifterna inom hälso- och sjukvården men också vissa av socialvårdens avgifter. Avgifterna inom primärvården höjs med 22,5 procent. Avgifterna inom den specialiserade sjukvården höjs med 45 procent. För att avgifterna ska hållas rimliga i alla tjänster riktas höjningarna på ett omfattande sätt till olika klientavgifter. Summan för det avgiftstak som begränsar maximibeloppet för klientavgifter stiger inte 2025. Detta skyddar för sin del klienterna mot en växande avgiftsbörda.

Det föreslås att de höjningar av maximibelopp som anges i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården bekräftas för klientavgifters del som sådana, med undantag av avgifterna för kortvarig institutionsvård och individuella terapier inom mentalvårds- och missbrukartjänsterna.

Tjänster för äldre

Inom tjänsterna som tillhandahålls i hemmet föreslås höjning av avgifterna för till exempel tillfällig hemvård, tillfällig hemsjukvård, hemrehabilitering och stödtjänster för hemvård i enlighet med de belopp som närmare anges i bilagan och tilläggs materialet. Avgifterna för rehabiliterande dagverksamhet föreslås ändras så att de bättre motsvarar producerade dagverksamhetstjänster. Det föreslås att avgifterna för måltider och stödtjänster för gemenskapsboende inom tjänsterna för äldre höjs och att en separat grundavgift för gemenskapsboende införs.

Inom sjukhustjänsterna föreslås ändringar i enlighet med de höjningar av maximibelopp som anges i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården till exempel för avgifter för läkarbesök, hembesök, vård i serie och kortvarig institutionsvård samt för avgifter på den geriatriska polikliniken.

Gemensamma social- och hälsovårdstjänster

Inom mun- och tandvården och den öppna sjukvården föreslås att klientavgifterna ändras så att de huvudsakligen motsvarar de maximibelopp som kan tas ut för tjänster enligt förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården. Till exempel föreslås att avgiften för läkarmottagning höjs från 23 euro till 28,20 euro per besök. Det föreslås ändå att avgifterna för individuella terapier höjs måttligare än de maximibelopp som anges i förordningen. Inom mentalvårds- och missbrukartjänsterna höjs avgifterna för kortvarig institutionsvård och motsvarande avgifter för avvänjningsvård på avdelning och rehabiliterande institutionsvård inom missbrukarvården inte till det maximibelopp som anges i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården.

Funktionshindersservice

Det föreslås höjningar av avgifter för uppehålle och måltider inom funktionshindersservicen på det sätt som närmare framgår av bilagan och tilläggs materialet.

I början av 2025 träder i kraft den nya lagen om funktionshindersservice, enligt vilken man inte får ta ut en separat avgift för transporter i dagverksamhet för personer med funktionsnedsättning. Det föreslås att man i dagverksamhet för personer med funktionsnedsättning i fortsättningen enbart tar ut måltidsavgifter enligt den reviderade lagstiftningen. Därtill föreslås i den bifogade handlingen om

klientavgifter vissa andra nödvändiga ändringar, till exempel med tanke på hänvisningar till bestämmelser, med anledning av ändringarna i lagen om funktionshinderservice.

Tjänster för barn, unga och familjer

Det föreslås att tillämpningsområdet för avgiften som tas ut för oanvänd service utvidgas så att avgiften också tas ut för uteblivna mottagningsbesök på mödrarådgivningen, preventivrådgivningen, i studerandehälsovården och i elevvårdens psykologtjänst.

Ändringar i klientavgifter som grundar sig på inkomster

Det föreslås att man inverkar på konsekvenserna för avbrott i tjänster inom serviceboende med heldygnsomsorg, gemenskapsboende och långvarig institutionsvård på det sätt som närmare framgår av bilagan och tilläggs materialet. Därtill förslås det att intressebevakarens arvode och revisionsavgift beaktas vid fastställande av klientavgifter som grundar sig på inkomster högst till det belopp som fastställs i den gällande förordningen om storleken på intressebevakarens arvode (696/2021).

Ändringar i nedsättning och efterskänkning av klientavgifter

Det föreslås ändringar i grunderna för nedsättning och efterskänkning av klientavgifter så att de minimibelopp av klientens disponibla medel eller grunddelar som beaktas vid handläggning av ansökan om nedsättning eller efterskänkning av klientavgifter framöver motsvarar de gällande minimibelopp av disponibla medel som fastställs i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården eller grunddelarna av det grundläggande utkomststödet. Dessutom föreslås det att man vid nedsättning av klientavgifterna framöver beaktar räntorna på bostadslån för bostäder i stadigvarande bruk och räntorna på studielån.

Ändringar i självriskandelar för tjänster som stöder rörligheten

Det föreslås att man i enlighet med socialvårdslagen och lagen om funktionshinderservice tar ut av servicetagare i hela välfärdsområdet självriskandelar som motsvarar HRT:s biljettpriser för 2025 på det sätt som närmare framgår av bilagan. Ändringen harmoniserar självriskandelarna som tas ut i välfärdsområdet för tjänster som stöder rörligheten. Självriskandelarna tas ut av klienterna i fortsättningen på lika grunder oberoende av i vilken kommun servicetagaren bor. I förhållande till nuläget innebär ändringen en tydligare och mer jämlik faktureringspraxis för fakturering av klientens självriskandelar.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

De föreslagna ändringarna ökar välfärdsområdets avgiftsintäkter med totalt cirka 5,72 miljoner euro per år. Av dessa öknings i avgiftsintäkterna riktas cirka 2,1 miljoner euro till tjänsterna för äldre, cirka 3,49 miljoner euro till de gemensamma social- och hälsovårdstjänsterna och 0,13 miljoner euro till funktionshinderservicen.

Behörighet

Enligt 22 § 8 punkten i lagen om välfärdsområden fattar välfärdsområdesfullmäktige beslut om de kundavgifter som tas ut för tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar.

Tilläggsmaterial

**För kännedom
Verkställighet**

Beslutshistoria